

STRATEGIPLAN

Jellingmonumenterne - udvikling vest for højene

Jellingmonumenterne med de to store høje, runestenene og formodentlig verdens største skibssætning på mere end 350 meter er Danmarks vigtigste kulturarvsmonument. Det hele er omkranset af et imponerende palisadehegn og dækker et areal på ca. 12 ha.

Jellingstenene dokumenterer rigets fødsel i 900-årene. Monumentet viser enestående eksempler på den hedenske nordiske kultur og Danmarks overgang fra hedenskab til kristendom.

Kongernes Jelling dokumenterer og levendegør denne historie. Nye fund fra 2007 og frem har omskrevet vores tilgang til fortiden. I 2012 er disse fund formidlet i et virkningsfuldt landskabeligt og kunstnerisk greb, der i den østlige del af Monumentområdet har fremkaldt stedets storhed og historiens vingesus.

Effekten er overvældende. Der er på seks år sket en firedobling af besøg i Kongernes Jelling (225.000 i 2018) og der er nu pres på de indendørs udstillingsrum (Kongernes Jelling), Monumentområdet (højene mv.) samt Jellings byrum (parkering mv.).

Vejle Kommune har iværksat flere opkøb af ejendomme vest for højene og ønsker – sammen med mange andre interessenter – at tage initiativ til en ny samlende og koordinerede indsats for at løfte ankomsten, oplevelsen, fortællingen, forskningen, legen og læringen i Monumentområdet til nye højder.

Et særligt fokus er at skabe et frugtbart samspil mellem lokalområdet og Monumentområde samt skabe bæredygtig turisme.

Den samlede strategiplan for området er antydet i dette hæfte.

For Vejle Kommune er beskyttelsen og planlægningen for kulturarven – i tæt samspil og samarbejde med Jellings borgere – en meget vigtig opgave.

Vejle Kommune ønsker at igangsætte en organisering og en udvikling af en strategiplan for området vest for højene, samt arbejde for en realisering heraf.

Ny forskning i Jellingmonumentets historie

Nationalmuseet og VejleMuseerne ønsker med fondsstøtte at søsætte en ambitiøs forskningsudgravning, der skal afdække den vestlige del af Monumentområdet.

Formålet er bl.a. at undersøge den sidste uberørte rest af palisaden samt klarlægge om hovedindgangen til Monumentområdet befinder sig her.

Styrket ankomst til verdensarven

Vejle Kommune ønsker at styrke ankomsten til Monumentområdet

Et besøg ved Monumentområdet begynder længe før gæsten ankommer til selve området. Materiale til planlægning af turen, god vejvisningen undervejs, historiske markører når man nærmer sig Monumentområdet, lettilgængelig parkering for både cykler, busser, personbiler og autocampere, plads til picnic og leg mm.

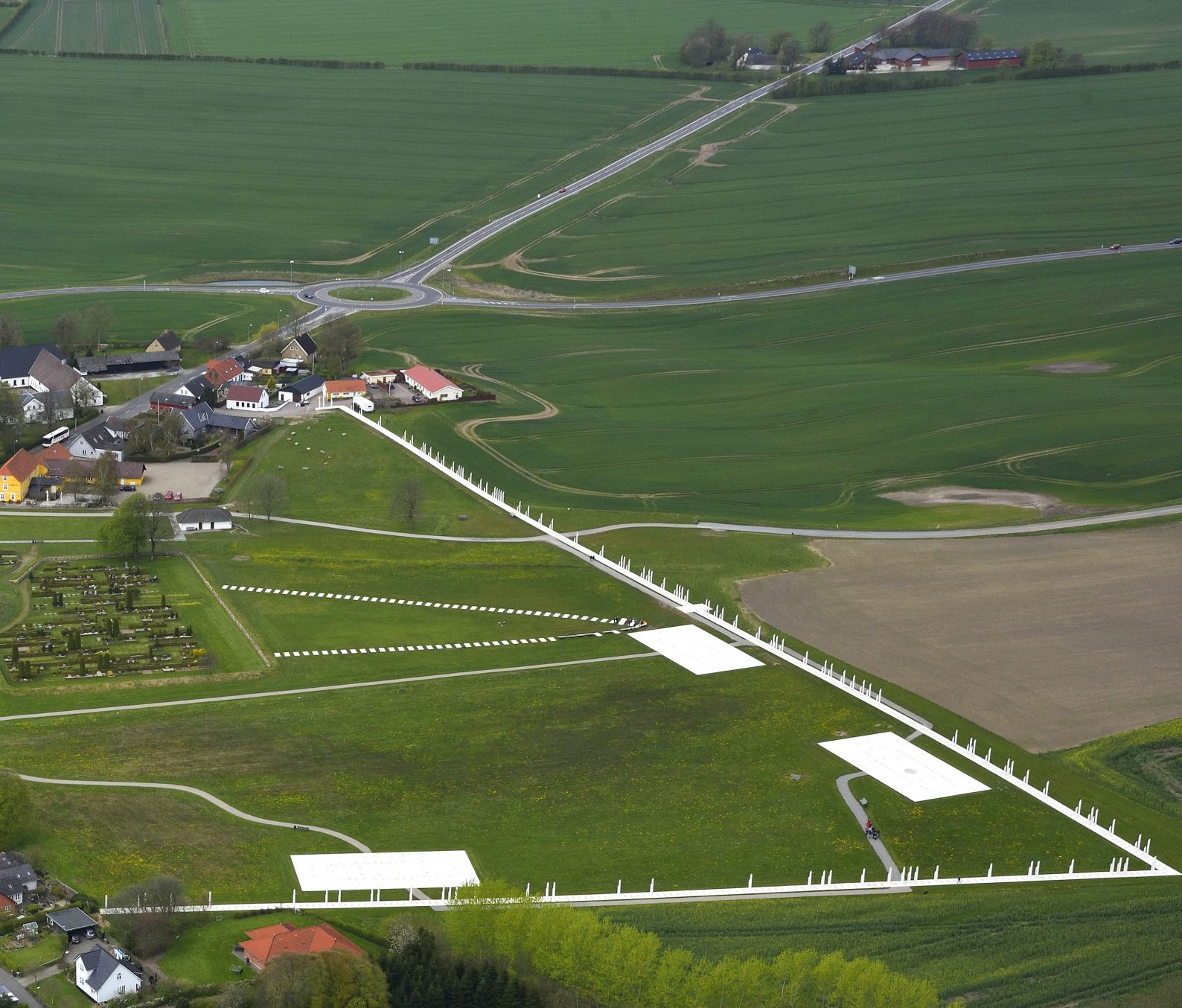
Det er alt sammen en del af at skabe en god oplevelse for de besøgende.

Nye fysiske rammer til kulturturisme

Vejle Kommune ønsker sammen med Nationalmuseet samt regionale og lokale interessenter at udvikle nye oplevelser og tiltag, der kan formidle verdenskulturarvens betydning for befolkningen som helhed.

Kulturturisme er en hjørnesten i den massive turistudvikling, der sker i disse år - lokalt, regionalt, nationalt og globalt.

For at styrke en bæredygtig turismeudvikling i Monumentområdet og Jelling by ønsker Vejle Kommune at igangsætte udarbejdelsen af en udviklingsplan vest for højene samt arbejde for en realisering heraf.

Et Monumentområde i børnehøjde

Vejle Kommune ønsker at udvikle Monumentområdet i børnehøjde.

Børnefamilier, institutioner og skoler skal i langt højere grad møde historien gennem leg og læring målrettet aldersgruppen. Det forudsætter viden om didaktik, leg, læring og formidling samt mulighed for at undersøge og teste af 1:1.

Samarbejdsparter er HistorieLab, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Kongernes Jelling, Vejle Kommune samt byens skoler og institutioner.

Historien skal gøres levende og vedkommende.

Monumentområdet - etape 2 færdiggørelse

Vejle Kommune har i tæt samarbejde med Nationalmuseet, Slots- og Kulturstyrelsen, kirkelige myndigheder, A.P. Møller fonden, landskabsarkitekt Kirstine Jensens tegnestue og kunstner Ingvar Cronhammar skabt en ny samlet præsentation og formidling af verdensarven.

Etape 1 af Monumentområdet blev indviet i 2012.

For at styrke fortællingen om verdensarven ønsker Vejle Kommune at igangsætte Monumentområdet etape 2, der bl.a. indeholder markeringer af palisade samt en formidling af fladen i den vestlige del af Monumentområdet.

PROCESMODEL

Jellingmonumenterne - udvikling vest for højene

Fase 1 Prototype

2 dages idéworkshop

- interessenter
- kreative/skæve vinkler
- arbejdsgruppe

Fase 2 Modning

Projektudvikling

- styregrupper
- projektteams

Fase 3 Realisering

Realisering

- styregrupper
- projektteams
- evt. anden organisering /deltagelse

ORGANISERING

Jellingmonumenterne - udvikling vest for højene

PROJEKTORGANISERING

Vejle Kommune foreslår **fase 1** - udvikling af idéer/koncept/skitser - opbygget med en interessent-gruppe og en arbejdsgruppe.

I **fase 2** - videreudvikling af koncept og udviklingsplan - foreslås opbygget en projektorganisation med to styregrupper. En politisk og en administrativ styregruppe.

Der skal bl.a. arbejdes med følgende:

- Ny forskning i Jellingmonumentets historie
- Styrket ankomst til verdensarven (bl.a. parkering)
- Nye fysiske rammer til kulturturisme (oplevelse, formidling mv)
- Monumentområdet, etape 2 færdiggørelse (Belægnings, belysning, beplantning, og formidling af palisade)
- Et Monumentområde i børnehøjde (leg og læring)

Til koordinering af projektet og til at understøtte styregrupperne etableres et tværgående projektsekretariat i kommunen. Projektsekretariatet udarbejder program med beskrivelse af delprojekter, projektle-delse og proces. Sekretariatet sikrer løbende koordi-nation af projekterne.

Ved overgang til **fase 3** - realisering - vurderes det, om der skal ske ændringer i projektorganiseringen.

KOMMISSORIER

Den politiske styregruppe (beslutningstager – mødes ca. 2 gange årligt)

Den politiske styregruppe har politisk deltagelse (ved gruppeformændene) samt ekstern deltagelse. Den politiske styregruppe har borgmesteren som for-mand, og skal særligt påse:

- at der udarbejdes en visionær udviklingsplan for området vest for højene
- at der foretages indstilling om fremtidige funktioner og fysiske rammer i udviklingsplanens område, herunder sikring af kvalitet
- at inddrage interessenter i områdets udformning, herunder gennemføre relevant kommunikation
- at der igangsættes en udvikling af Monumentområdet etape 2
- at følge og koordinere udarbejdelse af fondsstrategi og fondsansøgninger i forbindelse med projektet
- at følge og vurdere økonomi og betalingsplan

Den administrative styregruppe (indstiller og delegeret beslutningstager – mødes 4 x årligt)

Den administrative styregruppe har tværgående deltagelse (herunder teknisk direktør og kulturdirektør). Den administrative styregruppen har Kommunal-direktøren som formand og påser særligt projektets administrative opgaver:

- projektforberejdelse og gennemførelse af projektet (alle delprojekter)
- at delprojekterne bliver koordineret mellem de respektive parter
- tilknytning af projektle-delse, eksterne rådgivere, evt. følgegruppe m.v.
- forberedelse af politisk styregruppemøder

Vejle Kommune

Vejle Kommune har ved Kommunaldirektøren det daglige ansvar for projektets fremdrift og styring af de enkelte delprojekter, herunder:

- økonomistyring, kommunikation, myndighedsbehandling, inddragelse af relevante parter, styring af eksterne rådgivere, sikring af at relevante spørgsmål kommer til afklaring i styregrupper mv.
- etablering af projektorganisation med projektsekretariat til styring og koordinering heraf.

PROCES UDVIKLINGSPLAN

Jellingmonumenterne - udvikling vest for højene

FASE 1 (2019)

Januar/Februar

Afklaring af proces og organisering
Invitation til 2 dages workshop

Marts/April

2 dages workshop - interessentgruppe og arbejdsgruppe
(idéer/koncept/skitser)

Maj/Juni

Arbejdsgruppe + evt. rådgivere (program/skitser)
Borgerinvolvering

Juni/August

Adm. og politisk styregruppe (forslag udviklingsplan)
Fællesmøde ØU/KIU/TU (forslag udviklingsplan)
Pitche koncept for fond/e

FASE 2 (2019)

September/Oktober

Arbejdsgruppe + evt. rådgivere (modne udviklingsplan)
Borgerinvolvering
Adm. og politisk styregruppe (modne udviklingsplan)

November

ØU og BY (udviklingsplan)

December

Ansøgning fond/e

FASE 3 (2020)

Januar/-

Realisering

2 DAGES IDÉWORKSHOP

Jellingmonumenterne - udvikling vest for højene

Onsdag den xx.xx og torsdag den xx.xx 2019 i Kongernes Jelling, Jelling

Fremtidige funktioner & fysiske rammer

Formålet med workshoppen er

- at udvikle idéer og koncepter til fremtidige funktioner i området vest for Jellinghøjene, særligt ejendommene Herningvej 1 og 3 (Anesminde) samt ejendomme Vestergade 4 og 6.
- at udarbejde skitseforslag til den overordnede fysiske disponering af området og sammenhæng til Monumentområdets etape 2. Desuden drøftelse af, hvordan Monumentområdets høje kvalitet i udformning og indhold sikres i den videre udvikling af de fysiske rammer.

Idéer, koncepter og skitser skal danne grundlag for videreudvikling af en strategisk udviklingsplan for området samt fondsansøgning (fase 2). Inden en endelig realisering (fase 3).

Program

Onsdag xx. xx

- 10.00-12.00 "Fremtidige funktioner og fysiske rammer" (interessentgruppen):
1. Velkomst og introduktion
 2. Deltagerpræsentation
 3. Korte oplæg - f.eks:
 - Fortælling, oplevelse og forskning
 - Lokalt, nationalt og globalt
 4. Interessenternes input til fremtidige funktioner og fysiske rammer
 5. Opsamling og frokost
- 12.15-17.00 Workshop (arbejdsgruppen)

Torsdag xx.xx

- 08.30-15.00 Workshoppen fortsætter (arbejdsgruppen)
- 15.00-16.30 Præsentation og fælles drøftelse af workshopens resultater (interessenter og arbejdsgruppe)
- 16.30-17.30 Opsamling (arbejdsgruppen)